

Memo

aan
Raad

van
Wethouder H Stengs

datum
23 augustus 2023

pagina
1 van 3

Evaluatie verbonden partij GRJR

Aanleiding

Op basis van de Nota verbonden partijen schetst deze memo de evaluatie van de verbonden partij Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (hierna GRJR) waar de gemeente in deelneemt op basis van de jeugdwet. Wethouder H. Stengs is gemandateerd namens het college in het Algemeen Bestuur (AB) namens gemeente Nissewaard en het Dagelijks Bestuur (DB) namens gemeente Nissewaard, Voorne aan Zee en Goeree-Overflakkee.

Inleiding

De evaluatie volgt het afwegingskader zoals benoemd in de Nota verbonden partijen. Op basis van de uitkomsten van deze evaluatie volgt een advies t.b.v. een raadsbesluit.

Regelmatige evaluaties stellen de Raad in de gelegenheid om te beoordelen of de verbonden partij nog wel het doel dient waarvoor zij is ingesteld en/of dat er een aanpassing moet komen. Per verbonden partij wordt door middel van een termijnagenda vastgesteld met welke frequentie en op welk moment deze evaluatie moet plaatsvinden. Tijdens de evaluatie wordt de verbonden partij behandeld in een raadscommissie, voor de GRJR in de commissie sociaal domein.

Gemeenschappelijke Regeling jeugdhulp Rijnmond (GRJR)

De GRJR heeft tot taak de inkoop (gespecialiseerde jeugdhulp) en subsidie (jeugdbescherming, reclassering en meldpunt Huiselijk Geweld) namens de gemeenten vorm te geven op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Op basis van deze taken wordt een begroting en jaarrekening opgemaakt en dragen gemeenten bij naar gebruik. De gemeenteraden hebben daarin de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de voorgestelde begrotingswijzigingen van het lopende jaar en ontwerpt begroting van het komende jaar.

De gemeente Nissewaard werkt in het kader van de jeugdwet samen met 12 overige gemeenten (in totaal dus met 13 gemeenten inclusief Nissewaard). Vanuit de jeugdwet is vastgelegd dat drie onderdelen verplicht regionaal, in samenwerking met andere gemeenten, uitgevoerd dienen te worden. Dit betreft uitvoering van jeugdbescherming, jeugdreclassering en een meldpunt Huiselijk geweld. Daarnaast is in de regio Rijnmond met de decentralisatie in 2015 ervoor gekozen om zwaardere gespecialiseerde jeugdzorg ook gezamenlijk in te kopen. Dit betreft jeugdzorg als langdurig verblijf, opname (gesloten, open en gedwongen), pleegzorg, behandeling, crisishulp. Dit wordt dan ook ingekocht en uitgevoerd binnen de Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) namens de 13 gemeenten. Overige inzet van jeugdzorg worden lokaal per gemeente

ingekocht als inzet van basis-GGZ, begeleiding, daginvulling etc. Tevens wordt lokaal per gemeente preventie jeugdzorg (vrij toegankelijke zorg) ingezet. Deze laatste twee lokale vormen van jeugdzorg vallen niet onder de verbonden partij GRJR.

Landelijke Ontwikkelingen jeugdzorg

Op basis van de in juni 2023 akkoord bevonden Hervormingsagenda jeugd vanuit VWS worden niet alleen op inhoud van de jeugdzorg veranderingen doorgevoerd, maar ook op de sturing waar welke zorg moeten worden ingekocht/ gesubsidieerd:

-De overheid gaat de huidige jeugdzorg regio's toetsen op robuustheid en wordt op basis van deze toets gekeken naar verplicht opgelegde regio's. Regio Rijnmond is op dit moment de grootse jeugdhulp regio in het land. Er bestaan op dit moment 42 jeugdhulp regio's. De overheid heeft aangegeven deze te willen verminderen. Verwachting is dat de huidige regio zal blijven bestaan.

-De overheid is van plan de huidige verplichte samenwerking op de drie onderdelen jeugdbescherming, jeugdreclassering en meldpunt Huiselijk Geweld uit te breiden met zwaardere gespecialiseerde jeugdhulp. De overheid zal definiëren om welke gespecialiseerde jeugdhulp dit gaat en waar dus uitbreiding volgt van verplichte regionale samenwerking. Verwachting is dat voor de regio Rijnmond geldt dat de onderdelen die worden toegevoegd aan de verplichte samenwerking nu al regionaal worden ingekocht en dus geen verandering teweeg zullen brengen.

Afwegingskader verbonden partij GRJR

Ad 1) Is er sprake van Publiek belang?

Ja, er is sprake van publiek belang. Vanaf 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdwet, waaronder een deel verplicht in samenwerking regionaal. Het publiek belang is gewaarborgd doordat dit in de jeugdwet is opgenomen.

Het is van belang dat de gemeente voor de kinderen en jongeren (en hun ouders) ervoor zorgdragen dat als zij ondersteuning en hulp nodig hebben bij het opgroeien en opvoeden tot volwassenen dat deze beschikbaar is en kinderen en jongeren later naar mogelijkheden bijdragen in de maatschappij. Daarbij zetten we in op vergroten van zelfredzaamheid en eigen kracht, geven we zo kort als mogelijk en zo lang als nodig de ondersteuning en hulp die nodig is.

Ad 2) Vraagt het Publiek belang om volledige betrokkenheid van de gemeente?

Ja, het Publiek belang vraagt om volledige betrokkenheid van de gemeente, daar zij vanuit de jeugdwet verantwoordelijk zijn voor het beschikbaar maken en geven van jeugdzorg en voor een deel ook zelf bepalen door het lokale wijkteam (d.m.v. beschikkingen) naar de overige wettelijke verwijzers als de huisartsen en gecertificeerde instellingen (jeugdbescherming en jeugdreclassering). De kosten voor deze wordt liggen bij de gemeente en deze zijn hoog. Het is daarom van groot belang dat de gemeente stuurt op welke ondersteuning en hulp nodig is en deze ingekocht/gesubsidieerd wordt.

Ad 3) Is behartiging van het belang als opdracht- of regelgever of subsidie- of leningverstrekker mogelijk en afdoende?

Ja, dat is in basis voldoende. Het betreft hier een wettelijke taak en volledige betrokkenheid van de gemeente. Het betreft de kinderen en jongeren in de gemeente, waarbij de gemeente vanuit het wijkteam (naast de andere wettelijke verwijzers als de huisarts en de gecertificeerde instellingen (jeugdbescherming en jeugdreclassering)) zelf oordeelt of ondersteuning en jeugdhulp ingezet kan en moet worden (via een beschikking) en de gemeente ook deze kosten voor zijn rekening moet nemen. Daarnaast gaat het hier om specifieke gespecialiseerde jeugdhulp. Om deze effectief in te kunnen zetten is schaalgrootte nodig t.b.v. financiën en sturingsmogelijkheden. Gezamenlijk inkopen/subsidie geeft grote voordelen t.o.v. dit zelfstandig doen.

Ad 4) Kan de ontbrekende, maar noodzakelijke, invloed door middel van zeggenschap in een rechtspersoon worden ingevuld?

Ja, dat kan zo worden ingevuld op basis van de wetgeving, publiek belang en volledige betrokkenheid van de gemeente zoals aangegeven bij punt 2 en 3, waardoor de gemeente kiest voor samenwerking.

Ad 6) Wat is de meest geschikte vorm van zeggenschap in een rechtspersoon?

Een publiekrechtelijk rechtspersoon, in kader van de Wet Gemeenschappelijke Regeling, waarbij gekozen is voor de GRJR als openbaar lichaam.

Een voordeel van publiekrechtelijke verbonden partijen is dat er meer aandacht is voor democratische controle en verantwoording, wat de transparantie vergroot. Een risico kan zijn een gebrek aan slagvaardigheid, bijvoorbeeld bij een groot aantal deelnemers. Ook het financiële risico is hoog bij een publiekrechtelijke verbonden partij, omdat de deelnemende partijen in de meeste gevallen volledig financieel aansprakelijk zijn. De risico's rondom de verbonden partijen worden elk jaar opgenomen in de begroting en jaarrekening.

Omdat een deel nu vanuit de jeugdwet verplicht wordt opgelegd en deze verplichting wordt uitgebreid en de onderstaande criteria meespelen is de GRJR als openbaar lichaam de meest geschikte vorm.

-het is van belang de bestuurlijke afstand zo klein mogelijk te houden i.v.m. de wettelijke taak en financiën.

-waardoor focus op effectiviteit kan worden gelegd.

Advies

Op basis van het bovenstaande afwegingskader en daarin benoemd punten als het wettelijke kader van de jeugdwet (en aankomende veranderingen vanuit de Hervormingsagenda), het publiek belang, volledige betrokkenheid van de gemeente is het advies te blijven deelnemen aan de verbonden partij GRJR.